

BEZPEČNOSTNÍ ANALÝZA

1. Sociálně demografická analýza

Statutární město Opava je průmyslovým a kulturním centrem českého Slezska. Je sídlem Slezské univerzity, středních, základních a mateřských škol, kulturních a vědeckých institucí. V blízkosti jsou státní hranice s Polskem. Území statutárního města se člení na 8 městských částí: Komárov, Malé Hoštice, Milostovice, Podvihov, Suché Lazce, Vávrovce, Vlaštovičky a Zlatníky. Zbylou část území statutárního města Opavy tvoří části: Opava-Město, Opava-Předměstí, Jaktař, Kateřinky u Opavy a Kylešovice. Opava je významným správním, obslužným a výrobním centrem poměrně rozlehlého okresu, je zdrojem pracovních příležitostí a centrem občanského vybavení pro okolní obce.

K 31. 12. 2016 má statutární město Opava celkem 57.380 obyvatel a 888 cizinců.

Nezaměstnanost¹

Na základě dohody s Českým statistickým úřadem Ministerstvo práce a sociálních věcí počínaje lednem 2013 přešlo na nový ukazatel registrované nezaměstnanosti v ČR s názvem Podíl nezaměstnaných osob. Nový ukazatel vyjadřuje podíl nezaměstnaných ze všech obyvatel v daném věku, zatímco míra nezaměstnanosti vyjadřuje uchazeče o zaměstnání pouze k ekonomicky aktivním osobám.

Vývoj nezaměstnanosti v roce 2016

Období	Počet uchazečů o zaměstnání evidovaných na úřadu práce Opava	Podíl nezaměstnanosti v %
Leden	8.994	7,2
Únor	8.825	7,0
Březen	8.388	6,7
Duben	7.576	6,0
Květen	7.087	5,6
Červen	6.791	5,4
Červenec	7.009	5,6
Srpen	6.941	5,5
Září	6.797	5,4
Říjen	6.537	5,1
Listopad	6.490	5,0
Prosinec	7.173	5,6

¹ Čerpáno ze statistik MPSV ČR

Na rozdíl od počátku roku 2016 klesl na konci téhož roku počet uchazečů o zaměstnání a zároveň počet volných pracovních míst zůstal nezměněn. Celkový podíl nezaměstnanosti tedy klesl o 1,6 %.

V okrese Opava je v evidenci úřadu práce 7.173 obyvatel, z toho 372 absolventů a mladistvých a 1.004 osob se ZP. V měsíci prosinci 2016 se nově přihlásilo 1.234 osob. Ke konci sledovaného měsíce bylo evidováno celkem 1.213 volných pracovních míst, z toho 368 míst pro absolventy a mladistvé a 75 míst pro osoby se ZP. Přírůstek neumístěných uchazečů k 31. 12. 2016 byl 10,5 %.

Statistika nezaměstnanosti

Srovnání a vývoj – Podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu (v %)

Oblast	Prosinec 2016	Prosinec 2015	Prosinec 2014
Okres Opava	5,6	7,1	8,2
Moravskoslezský kraj	7,5	8,6	9,8
ČR	5,2	6,2	7,5

Volná pracovní místa

Oblast	Prosinec 2016	Prosinec 2015	Prosinec 2014
Okres Opava			
Počet volných prac. míst	1.213	1.034	546
Počet uchazečů na 1 volné místo	5,9	8,6	18,7
Moravskoslezský kraj			
Počet volných prac. míst	10.911	10.324	5.399
Počet uchazečů na 1 volné místo	5,9	7,0	15,5

Uchazeči a podíl nezaměstnaných k 31. 12. 2016 (porovnání s jinými okresy)

Okres	Počet uchazečů na 1 volné místo	Podíl nezaměstnanosti v %
Opava	5,9	5,6
Bruntál	7,8	9,5

Frýdek-Místek	4,6	4,6
Karviná	15,9	10,3
Nový Jičín	2,7	4,4
Ostrava	4,7	8,9
MSK celkem	5,9	7,5

2. Analýza protiprávního jednání

1.1. Policie ČR – analýza kriminality na území města Opavy²

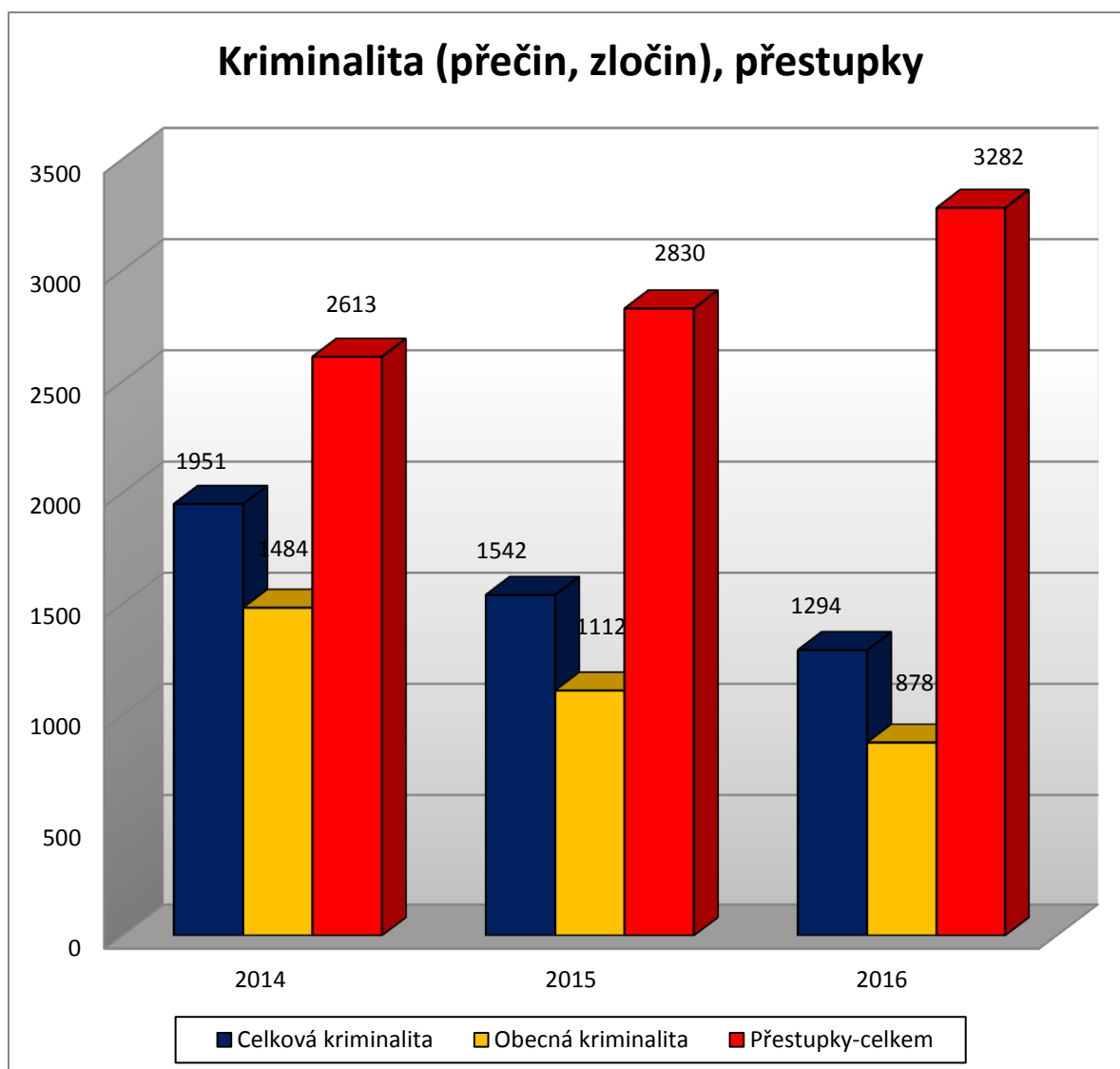
Mezi kriminogenní faktory na teritoriu OO PČR Opava se řadí běžná pouliční trestná činnost, dále trestná činnost páchaná v supermarketech, v obchodních centrech a v jejich okolí. Jsou to případy krádeží věcí v prodejnách (zboží, volně odložené věci v nákupních vozících apod.), krádeže věcí ze zaparkovaných motorových vozidel (zajištěných či nezajištěných). Dále je to trestná činnost páchaná bezdomovci dopouštějících se recidivy, jenž je spojena s krádežemi v prodejnách a krádeže barevných kovů (okapy, svody apod.). Dalším rizikem je trestná činnost páchaná na seniorech, zejména pod smyšlenou záminkou a následným vniknutím do bytu (např. odečty energií, výměny zařízení, sociální služby apod.) a odcizení financí.

Trestná činnost na území města Opavy – srovnání let 2014 – 2016

Rok	Celková kriminalita	Obecná kriminalita	Přestupky-celkem
2014	1951	1484	2613
2015	1542	1112	2830
2016	1294	878	3282

V roce 2016 bylo objasněno 829 skutků, t.j. 64,06 %.

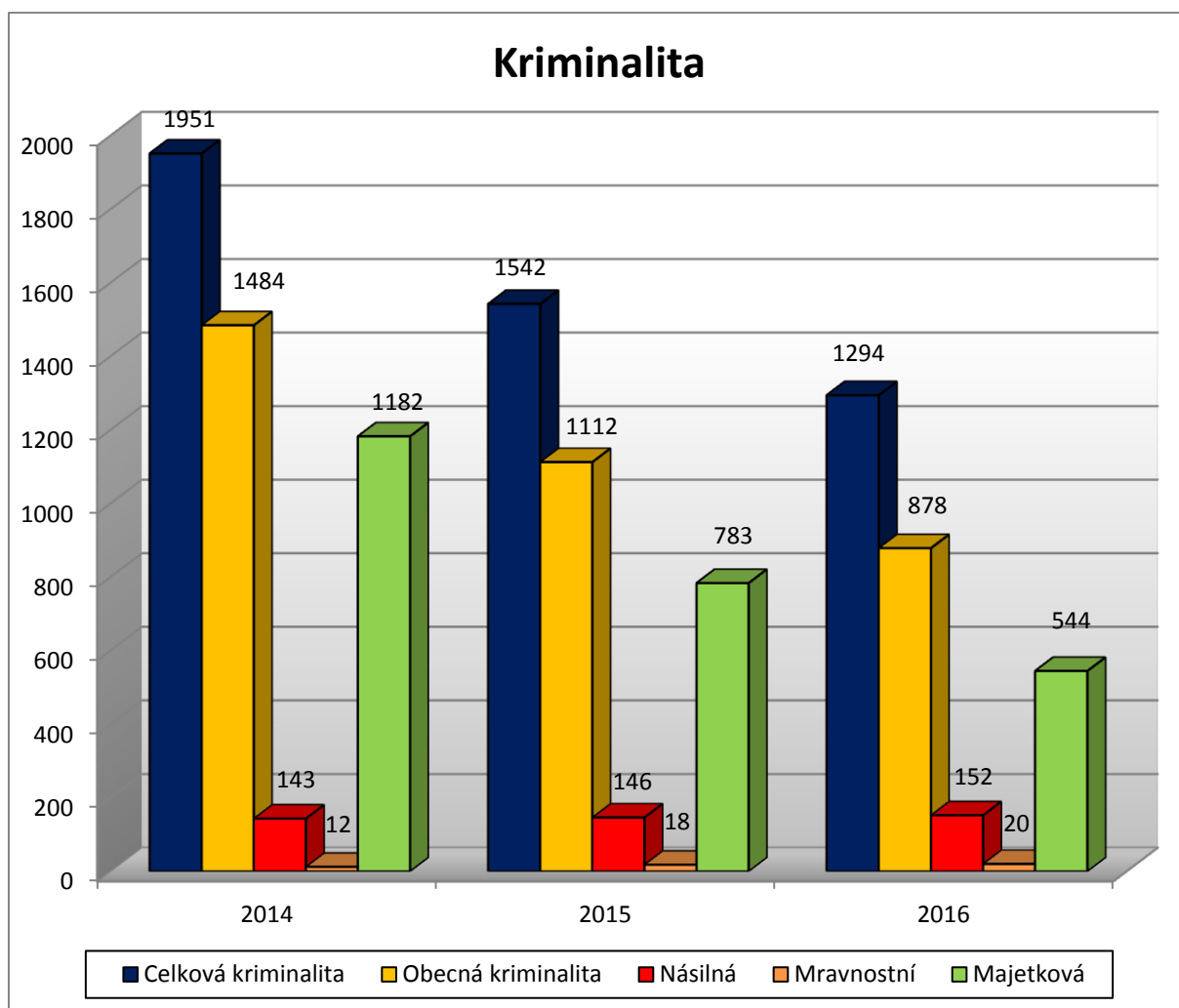
² Zpráva o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na teritoriu obvodního oddělení Opava územního odboru Opava Krajského ředitelství policie Moravskoslezského kraje za rok 2016

Jak vyplývá z uvedeného grafu, došlo v roce 2016 k výraznému poklesu obecné kriminality, ale i kriminality celkové. Naopak v oblasti spáchaných přestupků došlo k navýšení celkového počtu oproti roku 2015 o 200 přestupků.

Kriminalita

Rok	Celková kriminalita	Obecná kriminalita	Násilná	Mravnostní	Majetková	Index na 10 tis. obyvatel
2014	1951	1484	143	12	1182	338,63
2015	1542	1112	146	18	783	267,36
2016	1294	878	152	20	544	225,51

Pokud porovnááme jednotlivé typy kriminality, k výraznému poklesu oproti předešlým rokům došlo u kriminality majetkové, naopak v kriminalitě násilné a v kriminalitě mravnostní jsme oproti roku 2015 zaznamenali drobný nárůst.

Možných vysvětlení poklesu kriminality je několik:

- Tento trend je celorepublikový, ale i mnoha dalších zemí.
- Pokles kriminality neodráží realitu. Kriminalita pouze mění svojí podobu a trestní politika, včetně trestní legislativy, na ni nestačí reagovat.
- Část pachatelů (25 – 30 let) přesunuje svůj život do virtuálního světa, tzn., že se tam z části přesouvá i kriminalita z ulic.

Výše uvedený pokles kriminality však nelze očekávat do budoucna. Velká migrační vlna v Evropě bude mít bezesporu dopad i na vnitřní poměry v České republice, a tudíž i v Opavě.

**Nápad trestné činnosti na úseku nealkoholové toxikomanie na území města Opavy
za období let 2014 - 2016**

§ - dle tr. zákoníku	Trestný čin	2014	2015	2016
283	Nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními i látkami a s jedy	37	47	78
284	Přečovávání omamné a psychotropní látky a jedu	1	3	2
285	Nedovolené pěstování rostlin obsahující omamnou nebo psychotropní látku	2	0	1
286	Výroba a držení předmětu k nedovolené výrobě omamné a psychotropní látky a jedu	0	0	0
287	Šíření toxikomanie	0	0	0
Celkem realizací		40	50	81

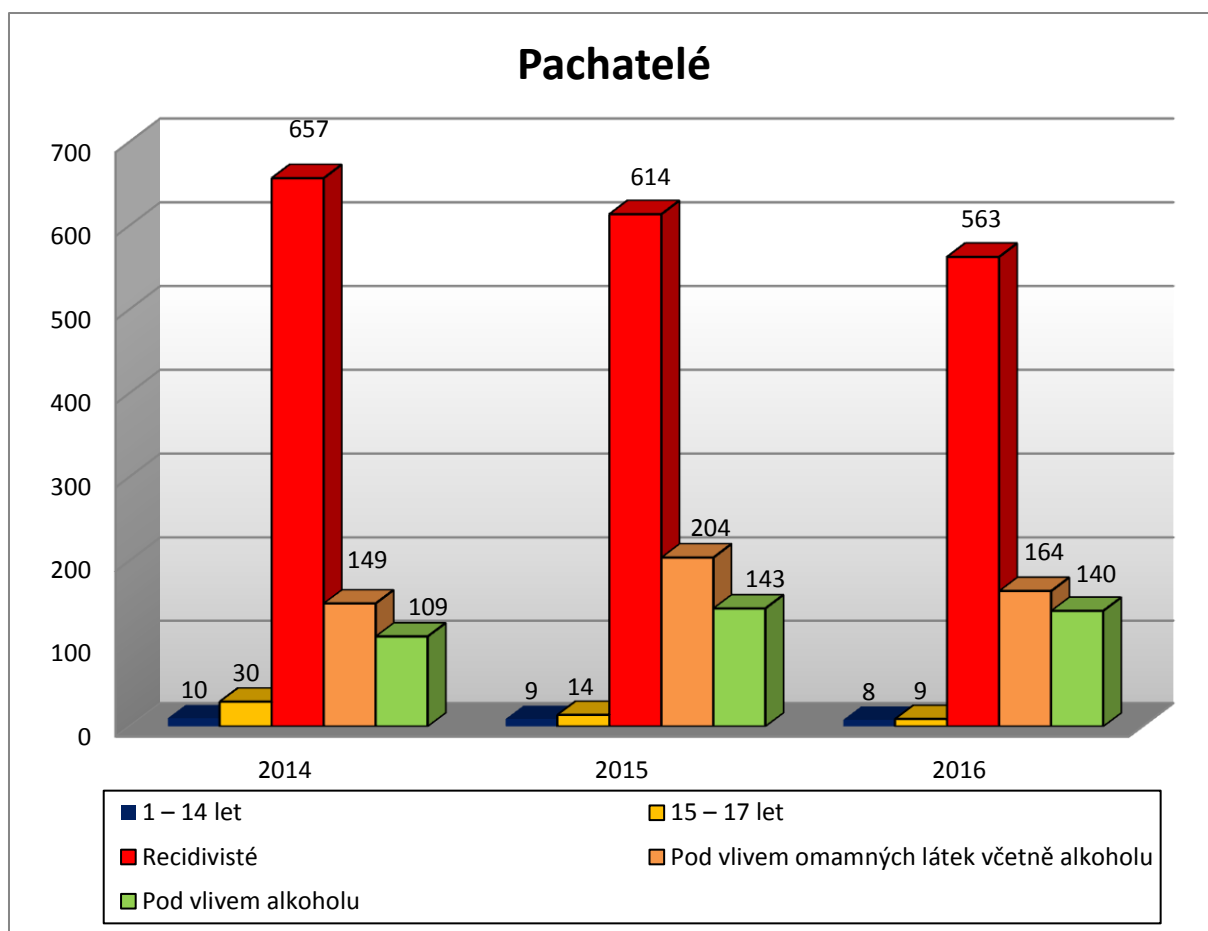
Na základě pravidelného vyhodnocování veškerých poznatků z drogového prostředí, jsou pracovníci SKPV v Opavě zaměřeni zejména na výrobce pervitinu a pěstírny konopí. Pervitin se, vzhledem ke stále snižující ceně, stává dostupnějším většinu počtu uživatelů.

Rozpracování těchto osob a dokumentace jejich trestné činnosti vyžaduje značné úsilí, pracovní nasazení a je časově náročné. Ale díky němu se daří tyto osoby odhalovat, usvědčit a úspěšně odsoudit k nepodmíněným trestům odnětí svobody v horní polovině trestní sazby.

Z tabulky uvedené výše je patrný každoroční nárůst počtu realizovaných případů.

Pachatelé TČ

Rok	1 – 14 let	15 – 17 let	Recidivisté	Pod vlivem omamných látek včetně alkoholu	Pod vlivem alkoholu
2014	10	30	657	149	109
2015	9	14	614	204	143
2016	8	9	563	164	140

Vzhledem k celkovému poklesu kriminality dochází samozřejmě i k poklesu počtu pachatelů. I přes tuto skutečnost však nedošlo oproti předešlému roku k poklesu počtu pachatelů, kteří byli pod vlivem alkoholu. Lze tedy konstatovat, že obecně procentuálně přibývá trestných činů, které jsou páčány právě pod vlivem alkoholu. Z uvedených údajů dále vyplývá, že nejčastěji jsou pachateli trestných činů recidivisté.

Oběti trestných činů

Problematika obětí trestné činnosti se dotýká všech policistů, kteří plní úkoly na úseku trestného řízení, kdy se jedná především o policisty základních útvarů, kteří jsou zpravidla jako první v kontaktu s oznamovateli či poškozenými trestných činů nebo přestupků. V závažnějších případech stejnou roli plní také policisté zařazení na službě kriminální policie a vyšetřování. Policisté se snaží v konkrétních případech pomoci obětem trestných činů, u trestných činů násilné a mravnostní povahy předají poškozeným kontakty na specializovaná pracoviště.

1.2. Městská Policie Opava – přestupky na území města Opavy

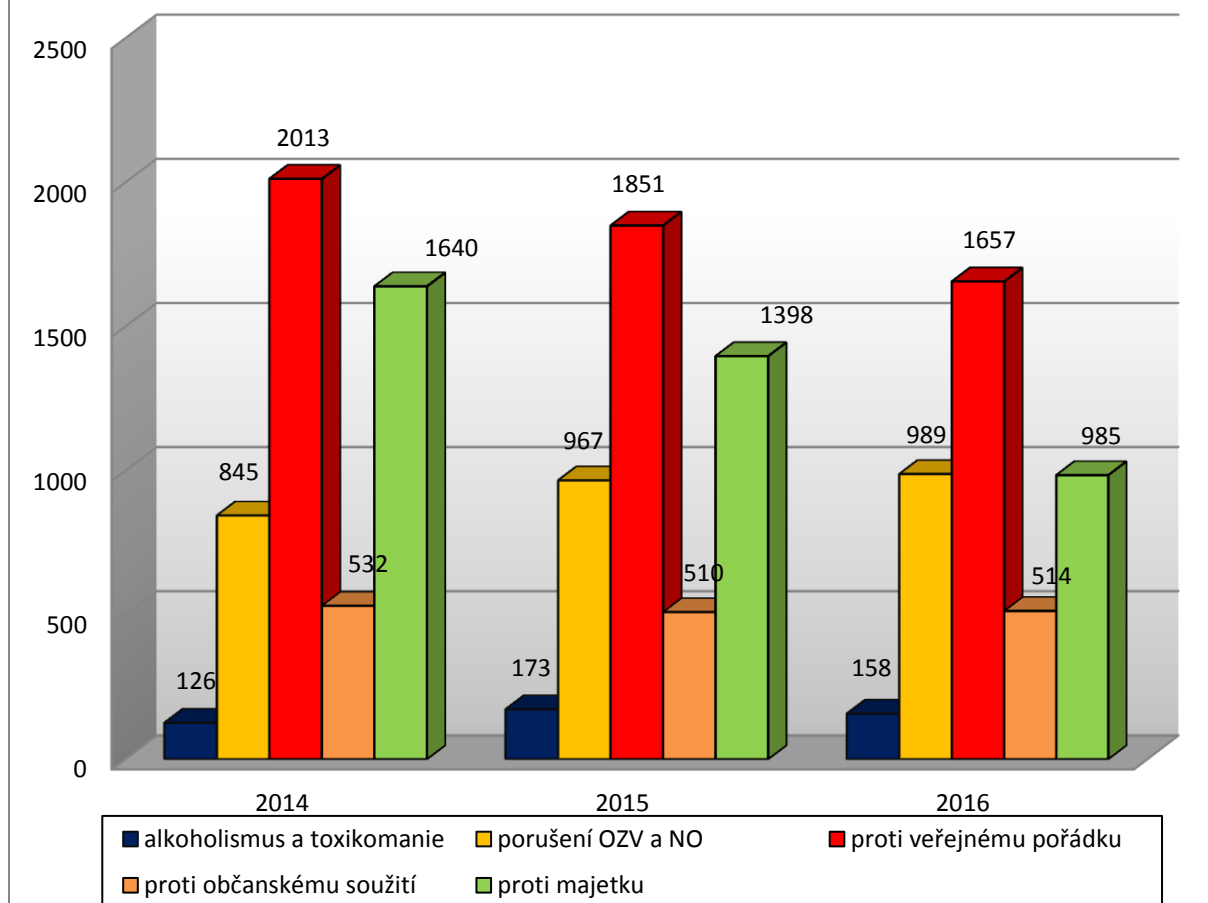
Městská policie při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a plnění dalších úkolů podle zákona 553/1991 Sb. nebo podle jiného zákona zejména přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku. Dohlíží nad dodržováním pravidel občanského soužití. Přispívá v rozsahu stanoveném zákonem O obecní (městské) policii nebo jiným zákonem k bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích. Odhaluje přestupky a jiné správní delikty a upozorňuje fyzické a právnické osoby na porušování obecně závazných právních předpisů a činí opatření k nápravě. Městská policie Opava je orgánem obce a podléhá přímo primátorovi.

Přestupky (celková data za MP Opava a OO PČR Opava)

Rok	Alkoholismus a toxikomanie	Porušení OZV a NO	Proti veřejnému pořádku	Proti občanskému soužití	Proti majetku
2014	126	845	2013	532	1640
2015	173	967	1851	510	1398
2016	158	989	1657	514	985

Přestupky

druh	počet obyvatel		přestupky – abs. počet			index na 10 tis. obyv.			
	k 31. 12. 2016	změna proti roku 2015	rok 2015	k 31.12. 2016	změna	rok 2015	rok 2016	změna 2016 - 2015 (index)	změna 2016 - 2015 (%)
na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi	57380	-296	173	158	-15	30,00	27,54	-2,46	-8,20
přestupky proti OZV a NO	57380	-296	967	989	+22	167,66	172,36	+4,7	+2,80
Proti veřejnému pořádku	57380	-296	1851	1657	-194	320,93	288,78	-32,15	-10,02

proti občanskému soužití	57380	-296	510	514	+4	88,43	89,58	+1,15	+1,30
proti majetku	57380	-296	1398	985	-413	242,39	171,66	-70,73	-29,18

3. Institucionální analýza města

Na území města spolupracují státní i nestátní organizace, které zabezpečují kromě jiného i činnosti na úseku prevence kriminality na všech úrovních.

1.3. Veřejné instituce a jejich příspěvkové organizace působící na úseku prevence kriminality

POLICIE ČR

Na úseku prevence pracují dva pracovníci, kteří realizují preventivní besedy a semináře pro mateřské, základní a střední školy dle priorit policie a požadavků škol na základě jejich minimálního preventivního programu např. k tématům: bezpečnosti silničního provozu, vlastní bezpečnosti dětí, k trestní odpovědnosti nezletilých a mladistvých, k šikaně, kyberšikaně, nebezpečnému internetu, drogám a také k domácímu násilí. Tito policisté uskutečňují také přednášky na vysoké škole a pro děti i veřejnost v součinnosti s ostatními službami policie představují svou práci.

Podílejí se na některých preventivních aktivitách ve spolupráci se školami a školskými zařízeními, odborem školství a kanceláří primátora. V úzké spolupráci s městskou policií a manažerkou prevence kriminality vyhodnocují potřebnost aktivit na úseku prevence situační a sociální, způsobu jejich realizace, možnost financování.

Vyhodnocují bezpečnostní rizika na úseku situační a sociální prevence společně s městskou policií. Na základě těchto výstupů pak plánuje město zaměření prevence kriminality.

MĚSTSKÁ POLICIE

Na úseku prevence pracuje jedna pracovnice, která má tuto agendu kumulovány s agendou tiskové mluvčí. V listopadu 2015 absolvovala kurz pro výkon strážníka obecní a městské policie. Realizuje besedy pro mateřské a základní školy na témata bezpečnosti

osobní, ale i pohybu v silničním provozu. Ve spolupráci s odborem školství Magistrátu města Opavy realizuje dopravní výchovu pro žáky 4. ročníků základních škol. Ve spolupráci s Mediační a probační službou v Opavě realizuje besedy pro žáky vyšších ročníků základních škol na téma právní odpovědnosti. Také seniorům je ze strany městské policie věnována zvýšená pozornost, jsou jim nabízeny přednášky a besedy na témata: Stáří bez nehod, Šmejdí a jiní podvodníci, Příležitost dělá zloděje, Domácí násilí, Bezpečnost na internetu.

Městská policie rovněž úzce spolupracuje s Policí ČR a s manažerem prevence kriminality města Opavy.

RODINNÁ A MANŽELSKÁ PORADNA, Pekařská 4, 746 01 Opava

V rámci odborného sociálního poradenství jsou na pracovišti RMP v Opavě zajišťovány tyto činnosti:

- **sociálně terapeutické činnosti** (manželské, předmanželské, rodinné a psychosexuální poradenství, psychologická diagnostika, psychoterapie, zprostředkování dohod a poradenství v rozvodových a porozvodových vztahových problémech, poradenství pro náhradní rodiny a jejich podpora),
- **pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů** (psychologické a sociální poradenství, krizové poradenství, mediace, osvětová a přednášková činnost, spolupráce s navazujícími organizacemi),
- **zprostředkování kontaktů se společenským prostředím** (poradenská činnost, spolupráce s navazujícími institucemi).

Dále poskytuje poradenství v těchto oblastech:

- v oblasti rodinných vztahů,
- mediace,
- v oblasti náhradní rodinné péče.

Odborná činnost poradny je trvale soustředěna do oblastí přímé práce s klientem – v poradenství rodinném a partnerském, v poradenství pro adoptivní a pěstounské rodiny a poradenství ve spolupráci s OSPOD a soudy.

ODDĚLENÍ SOCIÁLNĚ PRÁVNÍ OCHRANY DĚTÍ ODBORU SOCIÁLNÍCH VĚCÍ MAGISTRÁTU MĚSTA OPAVY (OSPOD)

Oddělení sociálně-právní ochrany dětí odboru sociálních věcí Magistrátu města Opavy v rámci prevence kriminality v roce 2016 zrealizovalo následující přednášky a besedy:

- „Problematika záškoláctví“ pro 4. a 5. třídy ZŠ – ve spolupráci s Městskou policií Opava,
- vedoucí oddělení, kurátoři pro děti a mládež a sociální pracovníce OSPOD se účastnili společného pracovního setkání speciálních pedagogů ZŠ okresu Opava v ZŠ v Opavě, kde proběhla diskuse týkající se nejen preventivní činnosti OSPOD MMO, ale i diskuze o skrytém záškoláctví,
- pracovníci OSPOD MMO jsou členy Týmu pro mládež, kdy se pravidelně účastní setkávání jeho členů,
- kurátoři pro mládež aktivně spolupracují s PMS Opava, kdy se setkávají a konzultují postupy společných případů, stejně tak intenzivně spolupracují se SVP Opava.

Kurátoři pro děti a mládež provádějí v součinnosti se strážníky MP Opava preventivní činnost (kontrola heren, restaurací a míst, kde se ve zvýšené míře vyskytují skupiny dětí a mladistvých), dále se pravidelně účastní preventivních opatření, která se týkají podávání alkoholu dětem a mladistvým. Tato opatření organizuje PČR.

Ve spolupráci s nestátními neziskovými organizacemi OSPOD dodavatelsky realizuje prázdninové pobyty pro děti a mládež ze sociálně znevýhodněného prostředí.

PROBAČNÍ A MEDIAČNÍ SLUŽBA ČR, OPAVA

Probační a mediační služba (PMS ČR) působí v trestní justici, kde jednak v rámci tzv. mediačních činností usiluje o zprostředkování mimosoudního řešení konfliktů spojených s trestnou činností, jednak v rámci probace organizuje a zajišťuje efektivní výkon alternativních trestů a opatření (tedy trestů nespojených s přímým odnětím svobody) s důrazem na zájmy poškozených, ochranu komunity a prevenci kriminality.

Samozřejmostí pro každodenní pracovní činnost střediska PMS ČR v Opavě je snaha o dobrou a efektivní spolupráci nejen s justičními partnery, ale i s úřady a spolupracujícími organizacemi jak v Opavě, tak na úrovni celého opavského soudního okresu. Středisko rovněž podporuje spolupráci s nestátním a neziskovým sektorem a s organizacemi, které poskytují možnost výkonu trestu obecně prospěšných prací, účastní se také jednání v rámci komunitního plánování. V oblasti preventivní činnosti se pracovníci střediska zapojují mimo jiné do vzdělávacích seminářů pro pedagogy základních i středních škol, ale i do besed pro žáky vyšších ročníků základních škol s cílem přiblížit jim některé aspekty trestního řízení a způsobů řešení kriminality mládeže a zvýšit tak jejich právní povědomí a motivaci vést život bez střetů se zákony.

STŘEDISKO VÝCHOVNÉ PÉČE OPAVA (SVP)

(elokované ambulantní pracoviště Diagnostického ústavu pro mládež Ostrava-Kunčičky)

Činnost středisko realizuje formou ambulantní péče. Veškeré služby pro klienty jsou bezplatné. Klienti se mohou se svými problémy obracet i anonymně a nepotřebují žádné doporučení. Ve středisku pracují etoped a psycholog, oba na plný úvazek.

Středisko poskytuje péči dětem se symptomy či projevy poruch chování (psychologická a speciální pedagogická diagnostika, poradenství pro rodiče a pedagogy, skupinová práce s dětmi, metodické vedení pedagogů, spolupráce s reflektujícím týmem odborníků aj.). Při potřebě intenzivnější péče o klienta doporučují internátní pobyt ve Středisku výchovné péče Ostravě-Koblově (8-týdenní terapeutický pobyt).

SVP spolupracuje zejména se školami, sociálními kurátory a soc. pracovníky OSPOD (oddělení sociálně-právní ochrany dětí), s Pedagogicko-psychologickou poradnou, Speciálně pedagogickým centrem (SPC), soudy, Probační a mediační službou, neziskovými organizacemi (Eurotopia, Elim, Fond ohrožených dětí), a to na programu doučování, sanace rodiny, program 5 P, aj.

STŘEDISKO VOLNÉHO ČASU, OPAVA, příspěvková organizace (SVČ)

Středisko volného času Opava, příspěvková organizace zajišťuje zájmové vzdělávání dětí, mládeže i dospělých. Je zřizováno Statutárním městem Opava a zapsáno do školského rejstříku. Kromě objektu SVČ na Jaselské 4 vyvíjí činnost ještě na pracovišti na Husově 17, kde sídlí oddělení sportu, turistiky a přírodovědy a Loutkové divadlo, v tělocvičně na Krnovské ulici (v zápůjčce od MMO), v pronajatých tělocvičnách a dalších prostorách. Středisko poskytuje zájmové vzdělávání, tj. naplnění volného času zájmovou činností se zaměřením na různé oblasti. Účastníky jsou děti, žáci, studenti, ale také pedagogičtí pracovníci, zákonní zástupci nezl. účastníků, případně další fyzické osoby. Cílem střediska je umožnit smysluplně trávit volný čas co největšímu počtu zájemců a tím účinně pracovat v prevenci rizikových projevů chování.

PEDAGOGICKO-PSYCHOLOGICKÁ PORADNA, OPAVA, příspěvková organizace (PPP) školské poradenské zařízení, zřizovatel: Moravskoslezský kraj

Poskytuje školské poradenské služby dle vyhlášky č. 72/2005 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních; odbornou činnost zajišťují psychologové, speciální pedagogové, sociální pracovníci a metodik prevence:

- Komplexní nebo zaměřená psychologická a speciálně pedagogická diagnostika (školní zralost, nerovnoměrný vývoj, poruchy chování, problémy v adaptaci, výchovné problémy, neprospěch, integrace žáků, zařazování a přeřazování žáků do škol, tříd,

oddělení a studijních skupin s upravenými vzdělávacími programy, volba další školy nebo povolání, přestup na jinou školu, osobnostní nebo sociálně-vztahové problémy, nápravné programy, mimořádně nadaní žáci).

- Psychologická a speciálně pedagogická intervence (poradenská intervence v životní krizi či nouzi, individuální práce s dětmi předškolního věku s nerovnoměrným vývojem, s obtížemi v adaptaci apod., základní individuální a skupinová reedukace žáků, kariérové poradenství, poradenské nebo terapeutické vedení rodin, poradenské konzultace a krátkodobé poradenské vedení zákonných zástupců, poradenské konzultace a doporučení pedagogickým pracovníkům).
- Informační a metodická činnost (metodické vedení práce výchovných poradců a školních metodiků prevence, příprava podkladů pro vzdělávací opatření, dokumentace apod.).

1.4. Nestátní neziskové organizace

ELIM Opava, o. p. s.

Obecně prospěšná společnost Elim Opava, o.p.s. vykonává charitativní činnost, pomáhá potřebným, zejména opuštěným dětem, dětem z dysfunkčních rodin, lidem v krizi, obětem domácího násilí, sociálně znevýhodněným rodinám, pěstounským rodinám, zdravotně postiženým, nemocným, seniorům apod. Svou činností vyplňuje mezery ve stávající nabídce. Nabízí využití volného času dětí, mládeže i dospělých, a také anonymní, bezplatnou psychologickou pomoc se zaměřením na pomoc obětem domácího násilí. Jako jediné má Centrum Elim dobrovolnické centrum, které šíří myšlenku dobrovolnictví a zprostředkovává zájemcům dobrovolnou činnost buďto v Centru samotném, nebo ve Slezské nemocnici.

ARMÁDA SPÁSY V ČR, z. s.

Armáda spásy pomáhá lidem bez přístřeší či v nouzi a díky specializovaným programům podporuje jejich následnou integraci do společnosti. V Opavě provozuje:

- Centrum sociálních služeb Samaritán – Azylový dům pro muže, Noclehárna pro muže, Nízkoprahové denní centrum pro muže i ženy, sociální rehabilitace.
- Dům pro ženy a matky s dětmi – Azylový dům pro ženy a matky s dětmi, Noclehárna pro ženy.
- Terénní program pro osoby v krizi a osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy.

CHARITA OPAVA

Charita Opava poskytuje služby sociálně, zdravotně a společensky znevýhodněným lidem a zaměstnává osoby s problémy na trhu práce. Provozuje:

- Chráněné zaměstnávání v chráněných dílnách – pro osoby s problémy na trhu práce.
- Sociální pomoc – Občanská poradna, Středisko krizové pomoci – Naděje.
- Služby seniorům a zdravotnická zařízení – Charitní ošetrovatelská služba, Charitní pečovatelská služba, Denní stacionář pro seniory, hospicová péče Pokojný přístav.
- Sociální služby – chráněné bydlení a sociální rehabilitace pro zrakově postižené, chráněné bydlení pro duševně nemocné, sociálně-terapeutické dílny pro mentálně postižené a duševně nemocné, Denní stacionář Mraveneček pro děti a mladé lidi s těžkým tělesným a mentálním postižením a Mateřské centrum Neškola pro rodiče na mateřské dovolené nebo s malými dětmi.

EUROTOPIA OPAVA o. p. s.

Činnost organizace je zaměřena na práci s rodinami, dětmi a jednotlivci. Některé programy organizace jsou cíleny na práci s lidmi ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí, s dětmi a mládeží, které jsou ohroženy působením rizikových projevů chování a vlivů nefunkční rodiny. Nabízíme také odborné služby zaměřující se na práci s rodinami v rozchodu, rozvodu či jiné krizové situaci. Hlavním cílem organizace je usilovat o podporu a sociální začlenění lidí, kteří se ocitli v nepříznivé sociální situaci a předcházet tak jejich sociálnímu vyloučení a dále předcházet krizovým situacím vedoucím k destabilizaci rodiny a poskytovat odborné služby rodinám v rozvodových, rozchodových nebo jiných krizových situacích tak, aby je rodina dokázala využít ke svému růstu. Organizace poskytuje nejen sociální služby, ale realizuje také vzdělávání dospělých, dětí a mládeže a nabízí volnočasové aktivity.

KRIZOVÉ A KONTAKTNÍ CENTRUM „POD SLUNEČNÍKEM“ o. p. s.

Posláním Kontaktního centra "Pod slunečným" v Opavě je nabízet a poskytovat v opavském regionu ambulantní a terénní sociální služby, jimiž usiluje o snižování rizik u osob ohrožených návykovým chováním. Spektrum nabízených sociálních služeb směřuje k aktivizaci a postupné motivaci ke změně (sebe)destruktivního životního stylu a postupnému přijetí obecně platných společenských norem a závazků, důležitých pro znovuzapojení se do běžného života. Služby odrážejí respekt k celistvosti člověka v jeho bio-psycho-sociálně-spirituálních potřebách. Poslání zařízení je naplňováno postupnými cíli, které vycházejí z individuální práce s jednotlivými uživateli služby. Jednotlivé cíle vždy reagují na konkrétní situaci uživatele služby a jejich naplněním dochází k posunu uživatele v řešení problému, který byl jím formulován v individuálním plánu. Naplňování cílů není

časově omezeno a pomalý postup uživatele či jeho aktuální neschopnost naplnit (jím) stanovený cíl není důvodem k stigmatizaci či ukončení kontraktu ze strany pracovníků.

Do cílové skupiny spadají klienti od 15 let patřící do následujících skupin:

- problémoví uživatelé nealkoholových drog,
- příležitostní uživatelé nealkoholových drog a experimentátoři,
- abstinující uživatelé,
- rodiče a blízcí výše uvedených,
- studenti, odborná a laická veřejnost,
- klienti s problémy v oblasti patologického hraní či alkoholu,
- osoby v psychosociální krizi.

SDRUŽENÍ SOCIÁLNÍCH ASISTENTŮ, z. s.

Sdružení sociálních asistentů Ostrava začalo v Opavě působit prostřednictvím bývalé pobočky Fondu ohrožených dětí v Opavě, jehož činnost v dubnu 2016 převzalo. V Opavě poskytuje sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, a to formou terénní (1x týdně v přirozeném rodinném prostředí) a ambulantní (4x týdně na pobočce). Posláním organizace je individuálně zaměřená podpora rodinám s dětmi v nepříznivé rodinné situaci. Podpora se zejména týká zvyšování životních a výchovných kompetencí pečovatелů, je zaměřena na prevenci a odstranění či zmírnění dopadů ohrožujících situací v rodinách. Měla by vést k aktivizaci a postupnému osamostatňování rodin v regionu města Opavy. Cílovou skupinou jsou rodiny s dětmi od 0 do 26 let věku ohrožené společensky nežádoucími jevy, oběti domácího násilí či trestné činnosti, osoby bez přístřeší, osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách.

Původní Fond ohrožených dětí poskytoval také asistenční, mediační a terapeutické služby (služby AMT centra), a to do března 2015 (včetně). Služby byly zaměřeny na rodiny, které řeší situaci rozvratu – rozvodová, porozvodová či rozchodová problematika rodičů či blízkých osob pečujících o děti či jednajících v zájmu dětí. Služby od dubna 2015 z finančních důvodů (nedostatek prostředků na provoz zařízení) převzala pod svou záštitu organizace Eurotopia o.p.s.

DŽIVIPEN o. p. s.

Nezisková romská organizace Dživipen je první romská nezisková organizace v Opavě. Těžiště její činnosti je pomoci Romům, ale i ostatním sociálně vyloučeným občanům v Opavě podle jejich individuálních potřeb. Poskytuje terénní služby v oblastech bezplatného právního a sociálního poradenství, zajišťují programy ke zvyšování kvalifikace.

Nejpalčivějším problémem je však zajištění bydlení pro romské občany a pro postižené občany.

Pomocí realizovaných programů pomáhají romské menšině zajistit důstojné místo ve společnosti, ve které žijí, pomocí rekvalifikací a dalšího vzdělávání zvýšit její možnosti na trhu práce.

1.5. Základní školy

Na území města Opavy je celkem 10 úplných základních škol, 1 neúplná škola, která pracuje na principech Montessori pedagogiky. V městských částech jsou dále 4 školy neúplné. V rámci správního obvodu města jako obce s rozšířenou působností je dalších 13 úplných ZŠ a 14 ZŠ neúplných. Na základních školách pracuje celkem 8 školních klubů. Na 10 základních školách pracuje 8 speciálních pedagogů a 2 psychologové jako školní poradenští pracovníci. Se školami spolupracují externě psychologové dle potřeb prostřednictvím občanského sdružení PREEDUK.

Na základních školách zřizovaných statutárním městem Opava jsou školní hřiště otevřena jako veřejně přístupná sportoviště a při mateřských školách jsou veřejně přístupné zahrady k využití pro děti a jejich rodiče ve volném čase.

V Opavě je rozsáhlá nabídka sportovních aktivit, ze kterých si mohou děti, mládež a jejich rodiče vybrat: fotbal, hokej, basketbal, beachvolejbal, hokejbal, kanoistika, softball a další. Jsou zde 2 víceúčelové sportovní haly, fotbalový stadion, městské lázně s bazénem, městské koupaliště, skatepark s rozlohou 900 m², který se řadí mezi největší skateparky v republice.

V rámci činnosti pracovních skupin zapojených do Komunitního plánu jsou řešeny chybějící aktivity a služby na úseku prevence, v případě neziskových organizací je zabezpečeno spolufinancování jejich činnosti na úseku sociální práce v rámci rozpočtu města.

1.6. Systém včasné intervence

V rámci Systému včasné intervence je i nadále velmi dobře rozvinuta činnost Týmu pro mládež, ve kterém jsou zástupci organizací pracujících na úseku problematiky ohrožených dětí: orgán sociálně právní ochrany dětí, Policie ČR, soud, státní zastupitelství, Probační a mediační služba ČR, městská policie, Středisko výchovné péče, Pedagogicko-psychologická poradna, manažer prevence kriminality. Dle předmětu řešené problematiky na tomto úseku jsou přizýváni k jednání Týmu ředitelé škol, zástupci nestátních neziskových organizací (FOD, Elim, Eurotopia Opava) a další.

Od počátku roku 2013 do listopadu 2015 byl Tým pro mládež veden koordinátorem Týmu pro mládež, a to v rámci projektu Probační a mediační služby „Na správnou cestu!“. Během tohoto období se podařilo rozšířit Tým pro mládež o zástupce měst Hlučín, Kravaře a Vítkov. Členové týmu zrealizovali celkem 3 besedy pro pedagogy základních škol, jejichž smyslem bylo prohloubení spolupráce při řešení rizikových projevů chování na školách. V návaznosti na výstupy Týmu pro mládež byly také pro pedagogy všech opavských základních škol zrealizovány 3 semináře s tématy: „Vedení obtížného rozhovoru“, „Vedení třídnické hodiny“ a „Šikana ve škole – základní informace, kroky k nápravě“.

STANOVENÍ PRIORITY A ROZPIS FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ PLÁNOVANÝCH V ROZPOČTU MĚSTA NA AKTIVITY V RÁMCI REALIZACE PREVENCE KRIMINALITY V ROCE 2017

Prioritami Statutárního města Opavy v oblasti prevence kriminality pro rok 2017, které vyplývají z výše zpracované bezpečnostní analýzy a které zároveň odpovídají předkládaným projektům, jsou:

- Pokračování v modernizaci a zefektivňování MKDS.
- Pomocí vhodných nástrojů zvyšovat pocit bezpečí občanů – pokračovat v projektu forenzního značení jízdních kol a invalidních vozíků, projekty pro seniory a žáky MŠ, ZŠ a SŠ.

Rozpis finančních prostředků:

1. údržba a provoz kamerového systému	1.122.000 Kč
2. manažer prevence kriminality a protidrogový koordinátor MMO (podpora aktivit v rizikových lokalitách, spolufinancování adaptačních pobytů problémových tříd, zajišťování protidrogové politiky)	330.000 Kč
3. činnost na úseku nízkoprahových zařízení (tyto činnosti jsou zahrnuty v rámci poskytovaných sociálních služeb do Komunitního plánování).	550.000 Kč
4. prevence kriminality – Městská policie Opava (přednášky pro ZŠ, MŠ a seniory)	50.000 Kč

Zpracovala:

Bc. Dagmar Polášková, DiS.,

protidrogový koordinátor a manažer prevence kriminality MMO